

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1746. usque ad
Annum 1749

Luxemburgi, 1753

XVIII. De Residentia Episcoporum. 3. Septembris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74761](#)

mors repräsentetur; cum Ecclesia, tam in actione Missæ, in qua Eucharistia consecratur, quam in conclusione precum, quæ coram eadē jam consecratā & Fidelium venerationi palam exposūtā recitantur, unā cādemque Colleḡiā æque utatur, quam S. Thomas Aquinas confecit, nimirum: *Deus, qui Nobis sub Sacramento mirabili passionis tue memoriam reliquisti, tribue; quæsumus, ita nos Corporis & Sanguinis tui sacra Mysteria venerari, ut redemptoris tuae*) hoc est passionis, ac mortis) fractum in nobis jugiter sentiamus. Quia cum ita se habeant, Rituumque Interpretes & Scriptores, ob ea, quæ mox relata sunt, in varia abierint sententias, satis commendari non possunt ea, quæ prudenter, sapienterque decreta fuerunt a prædicta Sacrorum Rituum Congregatione, nempe, ut quilibet Ecclesia vel Diœcesis suam retineat consuetudinem; itau nihil immutetur in ea Diœcesi, ubi Crux in Altari constitui soleat, dum Missa celebratur, etiam si Sacra Eucharistia publicè prostet: neque nova disciplina excitetur in ea Diœcesi, ubi contraria hujus rei consuetudo jampridem invaluerit.

Hæc omnia diligenter exposuimus, non quidem, ut hac de re plenum justumque tractatum adornaremus, sed ut ex eis cognitum effet atque perspectum, quæ alienum sit a Sacris Ritibus id, quod plures temerè & inconsulto peregerunt, nempe ut Sacrum facerent ad Altares, in quibus Crux haud prominat inter Candelabra, sed exiguis tantum Crucifixus præfigatur. Tabulae aliqui Sanceti, qui vel depicti, aut cælatus majori Tabulae Altaris adjungi consuevit.

Si etenim, juxta Rubricas Missalis, Crux inter Candelabra statuenda est; si, juxta Cœremoniale Episcoporum, Crux ipsa cum Imagine Crucifixi Candelabris supereminere debet; si, juxta senum Congregationis Sacrorum Rituum, non satis esse judicatur exiguis Crucifixus Tabernaculo infixus, cum Missa celebratur ad Altare, ubi Pyxis cum sacris Particulis in Tabernaculo includitur; si in presenti non agitur de Altari, in cuius Tabula Imago Salvatoris Crucifixi primo loco Fidelibus exhibeat; nec minus de Altari, in quo Sacra Eucharistia publicè adoranda proposita sit; nemo est, qui non videat, præmix, de qua agitur, recenter inductam, proprioque marte a privatis personis usurpatam, ex supradictis dicendam esse omnino improbatam; eoque magis, cum ex exiguo Crucifixo, qui præfigitur Tabula ejus Sanceti, qui Altari superadditur, ea prædicta utilitas non consequitur, quam proponit Ecclesia, dum Crucem inter Candelabra collocandam decernit. De hac re præclarissimus Vir Cardinalis Bona ita scriptum reliquit *Rerum Liturgicarum lib. I. cap. 25. num. 8.: Ab aspectu siquidem Crucis Sacerdoti celebranti Passio Christi in memoriam revocatur, cuius Passionis viva imago, & realis representatio hoc Sacrificium est, mortem cruentam Salvatoris nostri incruente exprimens, tamquam idem Sacrificium, quod in Cruce oblatum est, quamvis diverso modo offeratur: His postremis verbis indicatur orthodoxa doctrina, quam Tridentina Synodus declaravit Jef. 22. de Sacrificio Missæ cap. 2.*

Itaque, Vos omnes, Venerabiles Fratres, ad quos hæc Apostolica scripta dirigimus, curam magnopere impendite, ne veltras in Diœcesis irrepant consuetudo, quam superius explicavimus; quod si jam ipsa invaluerit, humanitatem prius, ac deinde severitatem, si opus fuerit, adhibentes, illam penitus convellite. De Sacrificio Missæ res agitur, adeoque nemo veltrum ignorat, a Tridentino Concilio eam tribui auctoritatem Episcopis, & Ordinariis Locorum, ut etiam tamquam Sedit Apostolica Delegati corrigerent pravas consuetudines, quæ Ritui Missæ celebrandæ adversantur; ita clare desumi-

tur ex Jef. 22. in Decreto de observandis, & evitandis in celebratione Missæ. Neque Vos latet, nullum esse privilegium, aut immunitatem, quæ delinquentibus in hac re suffragari possit, ut veltra ab auctoritate, penisque per Vos interrogatis vindicentur; Idem saepius confirmavit Sacra Congregatio Tridentini Concilii interpres, Decreto inhærens ejusdem Synodi, quod paulo ante memoravimus: Id Fagnanus testatur ad Cap. Grave, num. 46. de Officio Ordinarii: his verbis: *Et generaliter hoc Decretum (de quo superius dictum est) censuita Sacra Congregatio comprehendere etiam Regulares, quantumvis exemptos, eosque ea omnia, quæ ab Ordinariis Locorum circa observanda, & evitanda in Missarum celebratione statuta fuerint, omnino servare teneri, ad idque etiam panis, & censuris Ecclesiasticis ab iisdem Ordinariis cogi & compelli posse. Nos quidem his Literis eandem auctoritatem, quæ jam prædicti estis, iterum Vobis confirmamus. Illud monendum superest, eam Nobis mentem habere, ut Imagines Sanctorum, quæ majori Tabulae Altaris superadditis sunt, de medio afferatis, cum fortasse defuturi non essent invidi, qui ut pietati veltra maculam inurerent, in vulgo disseminarent, Vos nullā duci religione in eum Sanctum, cuius Imaginem Fidelium venerationi subducitis: Illud Vobis præcipimus, ut nullo modo patimini rem Divinam fieri ad hujusmodi Altaria, nisi Crucifixus inter Candelabra ita prominat, ut Sacerdos celebrans, ac Populus Sacrificio affistens eundem Crucifixum faciliè, & commode intueri possint; quod evenire nequit, si exigua solùm Crux minori Tabulae defixa Fidelibus exhibeat. Si ejusmodi corruptela in Diœcesis non valde propagata est, facile extingui poterit, si privatis Regularibus aut Seculariis Ecclesiasticis Superioribus de hac re moneantur: Si autem latè per Diœcesis invaluerit, tunc a Vobis Edictum necessariò promulgandum erit; quod his nostris Literis conformetur. Plura scribere Vobis prætermittimus, quos prudentiæ, ac doctrina laude sati præstantes exsillimus Auctoritatem nostram, ut rem perficiatis, & quoties opus fuerit, Vobis potentibus nunquam defuturam pro certo habetis. Interim Fraternitatibus Vestris, & Populis cura vestra commendatis Apostolicalam Benedictionem peramanter impertimur.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die XVI. Julii MDCCXLVI. Pontificatus Nostri Aano Sexto.

Dat. die 16.
Julii 1746.

De Residentia Episcoporum.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

AD universa Christiana Reipublica statum, & ad Ecclesiasticarum Legum custodiā, & Fidelium Populorum salutem, tam magni referunt singulos Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesiis præpositos, in ipsis Ecclesiis, vel Diœcesisib; sibi creditis assidue residere; ut difficile sit aliquid ullum reperire Ecclesiastica discipline caput, quod aut Conciliaribus Canonibus æque Decretis, aut Apostolica Sedis Constitutionibus & Sanczionibus, tam sèpè tamque impense inculcatum fuerit & commendatum. Ut autem antiquiora Canonica statuta prætereamus, Nobis satis erit innere, quid hac de re decreverit Sacrofæcta Tridentina Synodus Jef. 6. cap. 1. & Jef. 23. cap. 1. de Reform.; tum ea quæ recol. mem. Prædecessor

Pontificum & Concilio-
rum follici-
tudo quoad
residentiam
Episcopo-
rum.

Noster Urbanus Papa VIII. præscriptis in sua Constitutione data apud S. Petrum die XII. Decembris Anni MDCXXXIV., quæ incipit *Sancta Synodus*, & in qua præcedentes aliorum Romanorum Pontificum Pii IV., Gregorii XIII., & Clementis VIII. Leges & Constitutiones retulit, confirmavit, & ampliavit. Neque opus est recensere omnes Encyclicas Literas; quæ, ad Patriarchas, Primate, Archiepiscopos, & Episcopos de implendo hujusmodi Residentie one-re identem admonendos, ab hac Apostolica Sede mitti consueverunt; ut patet ex Epistola iussu Ven. Servi Dei Innocentii Papa XI. Prædecessoris quoque Nostri scripta die v. Februario Anni MDCLXXVIII., item ex alia die xxiv. Decembris Anni MDCCVII. a felic. record. Clemente Papa XI. ad suum & Apostolica Sedis Nuntium Neapoli commorantem conscripta, ut illius Regni Præfates ad residendum in propriis Ecclesiis & Diœcesis adigerentur; necnon ex ejusdem Clementis Literis in forma Brevis datis die xxv. Maii Anni MDCCIX. ad Archiepiscopos & Episcopos Poloniam, qui obtentu turbarum & dissensionum, quæ tunc in eo Regno versabantur, suas reliquerant Ecclesiæ atque Diœceses.

*Quid hoc in
re præstiterit
Sanctissimus
Dominus
Noster.*

Neque porro Nos hac in re Apostolici Officii Nostri partes desiderari permisimus. Vix enim inscrutabili Divinæ Providentie consilio in hac supra Ecclesia universalis specula collocati fuimus, quæ veterem Prædecessorum Nostrorum morem in usum revocantes, ad Ven. Fratres omnium per Orbem Ecclesiæ Antistites Apostolica scripta direximus, quibus inter cetera salubria monita, hoc etiam de residendo in propriis Ecclesiis peculiari studio iis inculcare, & tam gravissima damna, quæ ex eorum absentia proveniunt, quæ magnas utilitates, quas eorum præsentia concreditis ipsi Diœcesis affert, ante oculos proponere non prætermisimus, ut videtur est in §. 4. Epistola Encyclica die III. Decembris Anni MDCCXL. a Nobis conscripta, quæ in Tomo I. Bullarii Nostri numerus vulgati *num. II.* impressa est. Qui autem hominum corda scrutatur Deus, is sane novit, quanto & quæ acerbo animi Nostri dolore nonnunquam acceperimus, Ecclesiasticas Regulas ab aliquo ex Fratribus hac in parte violari, & quantopere studierimus, nunc admonendo, nunc obsecrando, nunc increpando, absentes quidem per Literas, præsentes verò ipsa voce ad debitum Residentie Officium revocare. Quin etiam laudabilibus Prædecessorum Nostrorum vestigis inherentes, in Nostra & Cancelaria Apostolica Regula, qua Beneficia Ecclesiastica in octo anni mensibus vacatura Nostra dispositioni & collationi reservavimus, simul etiam iisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis residentibus gratiam alternativa mensum, certis modo & forma ab iis acceptandam, libenter obtulimus; nimur ut quamdiu ipsi apud Ecclesiæ aut Diœceses, suas verè & personaliter residerent, de Beneficiis hujusmodi Ecclesiasticis, quæ extra Romanam Curiam in Februario, aliisque alternis anni mensibus vacare contingere, dummodo alias dispositioni Apostolica reservata vel affecta non essent, liberè disponere valerent, facultatem tempore Pontificatus Nostri duraturam concessimus; quo scilicet iisdem Episcopi, & majorum Ecclesiæ Præfates, ampliorem potestatem in Beneficiis prædictis conferendis sic obtainentes, hac etiam Apostolica Nostra liberalitatis gratificatione illecti, ad personalem Residentiam prædictam libenter obsequandam adducerentur.

Quoniam verò & certæ quadam causæ adesse possunt, & hujusmodi occasiones incidere, propter quas, prævio Romani Pontificis assensu, & approbatione, liceat Episcopo a propria Eccle-

sia, & Diœcesi per aliquod definitum tempus abesse; ea verò absentia, quæ ad modicum tempus protractabitur, neminem defert Residentie reum constituit; ideo & in Conciliis, & in Apostolicis Constitutionibus, ad præcavendos abusus tam circa hujusmodi causarum & occasionum relevantiam, quæm circa tolerabilia temporum spatia, provida statuta Leges & Regule reperiuntur. Et quidem justæ a legitimæ absentia Causæ a præfata Tridentina Synodo citat. cap. 1. sess. 23. non alia agnitione fuerunt, quæm Christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, & evidens Ecclesiæ, vel Reipublicæ utilitas. Verum his etiam causis deficientibus, quæm eadem Sacrosancta Synodus perpendit, ex veterum Canonum sententia, minimè abesse videbi eos, qui aliquantisper absunt, & statim sunt reverfuri; omnibus Ecclesiæ Antistitibus indixit, ut sibi licitum non putarent singulis annis, ultra duos aut tres ad summum menses, five continuos, five interruptos, extra proprias Diœcesis commorari; eosque simul admonuit, ne per illius temporis spatium, Dominici Adventus, Quadragesima, Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes item, & Corporis Christi diebus, ab Ecclesiæ suis Cathedralibus abessent, nisi forte Episcopalia munia in aliis Diœcetum suarum locis eos detinrent; eamque præterea rationem ab iis haberet voluit, ut absque ullo Gregis detimento concessa uterent libertate, & ut id *aqua ex causa fiat*; quibus verbis animi levitas, & oblectatio cupidas, aliquid futilis causa penitus excluduntur.

Præfatus autem Prædecessor ad peculiares occurrentes casus descendens, Episcopis in Curia promotis unum concessit mensum (quem postea declaratum fuit, a die ipsorum propositionis in Consistorio computandum esse), quem mensa elapsa, singuli ad proprias Ecclesiæ se conferre deberent. Sed quum in Concilio Romano, habito à felic. record. Benedicto Papa XIII. Prædecessore pariter Nostro, Episcopi expostissent, tam exiguo temporis spatio non posse a recens promotis sua in Urbe negotia expediri, idem Benedictus facultatem concessit Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinali suo, & Romani Pontificis pro tempore in Urbe, ejusque Districtu Vicario, ut præfatum unius mensis terminum, juxta casum contingentiam, & causâ cognitâ, ad alios quadraginta dies, & non ultera, prorogare posset.

Præterea Episcopis ad Sacra Apostolorum Limina statutis temporibus visitanda personaliter accedentibus, supradictus Urbanus Prædecessor indulxit, ut, Ecclesiæ citra Montes, & citra Mare positis præsiderent; per quatuor, qui verò Ultramarinis, & Ultramontanis Ecclesiæ præsident, per septem menses continuos a Residentia in suis respectiviæ Sedibus facienda, hujusmodi Visitationis gratia, excusatentur.

Cum verò idem Urbanus declarasset, se, per ea, quæ in suis prefatis Literis constituerat, minimè sublatam voluisse dictam trium mensum licentiam a Concilio indultam; hinc plures ortæ quæstiones, & varia condita sunt Decreta, ab eodem Urbano ejusque Successoribus approbata; cujusmodi sunt, non licere trimestrem absentiam prædictam conjungere, five cum eo tempore, quo permititur Episcopis post suam promotionem in Urbe commorari, five cum eo, quod ad peragendam Sacrorum Liminum Visitationem eisdem concessum fuit: neque fas esse absentia tempora ita disponere, ut tres postremi menses unius anni continuerent cum tribus prioribus mensibus anni subsequentis. Sicut etiam veritum est prædictos menses conjungere cum eo anni tempore, quo, propter aeris infalibilitatem, alicui Episcopo permititur

Decreta ad
præcavendos
abusus.

Indulatum
Urbani VIII.
a Benedicto
XIII. amplia-
tum, pro
Episcopis re-
cens in Urbe
promotis.

Item pro vi-
sistibantibus Li-
mina Apo-
stolorum.

Absentia
causa, &
tempora a
Concilio Tri-
dentino per-
missa.

extra

extra Diocesim degere; ne scilicet continuatis absentia temporibus, verno simul, & aestivos menses, sive aestivos una cum autumnalibus, extra Diocesum duci contingat. Denique, ne quis indulgentia Sacri Concilii per fraudem abuti posset, declaratum fuit, predictam trium mensium vacationem intra cuiusque anni limites coegeri, ut qui uno anno usus eam non fuerit, non ideo sequenti anno diutius ab Ecclesia sua absens valeat.

De Episcopis
S. R. E. Cardinalibus.

Et quoniam Tridentina Synodus sub Legibus, de Residentia hujusmodi ipsos etiam Sancta Romana Ecclesia Cardinales nominatim comprehendit; praefatus Urbanus Praedecessor, advertens nonnunquam evenire, quod aliquis ex Cardinalibus aliqui Patriarchali, seu Metropolitana, aut Episcopali Ecclesie praepositus, unum simul ex Episcopatibus Suburbicariis obtineret, constituit, ut hujusmodi Cardinales in primis Ecclesiis, non autem apud Episcopatus Suburbicarios, residere tenerentur.

Denique tam in predicto Concilio, quam in citata Urbani Constitutione, contra Transgressores hujusmodi Legum, quae ad Residentiam pertinent, gravissime penas statuta fuerunt; quarum executionem idem Urbanus primò quidem demandavit Auditori Caniculari Curiae Camerae Apostolicae: Verum biennio post totam hujus materie cognitionem delegavit Congregationi particulari a se deputata, quam compositam esse voluit ex tunc, & pro tempore existentibus Cardinali Romani Pontificis in Urbe Vicario, nec non ejusdem Pontificis Datario, & Secretario Status, ac Secretario Brevium, duobus item Secretariis Congregationum negotiis & consultationibus Episcoporum, & Regulare, ac interpretationi, & executioni Decretorum predictarum Concilii Tridentini respectively prepositarum. Et quidem predicto Cardinali Vicario facultatem tribuit, ut, iustis ex causis, & cum consilio predictorum Praetitorum, concedere posset Episcopis licentiam abessendi a propriis Ecclesiis, & Dioecesis spatio dumtaxat dierum quadraginta, ut in ipsis Urbani Litteris datis die prima Januarii Anni millesimi sexcentesimi trigesimi sexti distinctius prescribitur.

Hujus Congregationis Caput, seu Praefectus, ex quo eadem instituta est, semper fuit praefatus Cardinalis Vicarius pro tempore existens; quemadmodum ejusdem Secretarii munus is semper gessit, qui Congregationi Concilii Tridentini fuit a Secretis; unde etiam Nos ipsi, dum in minoribus constituti Officio Secretarii predictae Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini interpretum funderemur, per quoque munus Secretarii alterius Congregationis super Residentia Episcoporum simili sustinuimus. Quæ sanè Congregatio, ut ex illius Secretarie Regestis apparet, tam iphius Urbani Praedecessoris temporibus, quam alii subsequentibus, non semel singulis Annis adunari consuevit; id quod a san. mem. Praedecessore pariter Nostro Clemente Papa XI. in usum revocatum fuit, & identidem peractum; Nobis in ipsis praefatis Secretarii munus obeuntibus, confessisque a Nobis, & impressis foliis, eam prorsus methodo, qua pro causa ad Congregationem Concilii pertinentibus observatur.

Ut autem Episcopi a suis Ecclesiis, vel Dioecesis licite abesse possint, quam præter causam Canonicas, expressa quoque licentia Romani Pontificis, ut supra diximus, sit necessaria; excepto casu predictæ trimestris absentia a Concilio permisæ, pro qua nulla pecularis requiritur licentia, quam idem Concilium Episcoporum abscedentiam conscientiam relinquat, de æquitate cause judicium facere; hinc est, quod quacumque hujus generis licentia olim indul-

geretur, per speciale Chirographum manu Pontificis signatum expediebatur. Postmodum vero inductus fuit mos describendi omnes hujusmodi licentias in unico Folio, quod Pontifici subscribendum deferebatur; quem sane morem a praecessoribus Secretariis inventum, Nos quoque servavimus.

Cum autem post absentiam duodecim annorum, quorum duos apud Anconitanam, & decem apud Bononiensem Ecclesiæ regimini Nostro successivè commissas, assidue residendo translegimus, in Urbem reverti, & ad Apostolicam Sedem, quamvis immarentes, evesti fuerimus; Congregationis prefata sessiones, materia forsan deficiente, non amplius frequentari comperimus; neque porrò Chirographa, aut Folia signanda Nobis oblata fuerunt; sed facta Nobis ore tenus a Praetato dictatum Congregationum super executione, & interpretatione Concilii, & super Residentia Episcoporum Secretario, tam petitionum Episcoporum, qui vacationem a Residentia postulabant, quam Causarum, quibus hujusmodi petitiones innitebantur, relatione; nostroque desuper accepto responso; opportuna singulis Decreta perscribi, eaque a Cardinali Vicario Nostro, tamquam expedita Congregationis super Residentia Episcoporum Praefecto, signari consueverunt. Verum quum Nos haec agendi rationem pro rei gravitate nimis compendiarum judicaverimus; vilium est Nobis Motu proprio, & ex certa scientia, non solum pro debita, ut ajunt, actus solemnitate, sed etiam pro ipsis rei subsistencia, & pro maturiori examine causarum, quæ ad hujusmodi licentias obtainendas afferuntur, infrascriptas leges, & ordinaciones inviolabiliter in posterum observandas, Apostolica auctoritate, tenore praesertim, edicere & constitutre.

Primum itaque relata superius Sacrosancta Tridentinae Synodi Decreta, sess. 6. cap. 1., & sess. 23. cap. 1. de Reformat. laudatasque Romanorum Pontificum Praedecessorum Nostrorum Pii IV., Gregorii XIII., Clementis VIII., & Urbani pariter VIII. Constitutiones, & Ordinationes, nec non omnes & singulas, quas supra inui- mas, Resolutiones Apostolicae Sedis auctoritate editas, innovantes, & tam Decretorum, quam Constitutionum, Ordinationum, & Resolutionium hujusmodi tenores etiam veriores pro lati- hic expressis, ac etiam de verbo ad verbum insertis habentes, & haberit volentes; illaque & illas, quatenus opus sit, iterum plenissime approbantes, & confirmantes; omnia & singula in ipsis contenta, ab iis, ad quos spectat, & pro tempore in posterum spectabit, attendi, & in his omnibus, que Nostris hisce Literis non aduersentur, exactissime impleri & observari volumus, statuimus, & in virtute sanctæ obedientiæ mandamus, atque precipimus; non obstantibus quibuscumque privilegiis, aut contrariis, etiam quantumvis inyeteratis, usibus & consuetudinibus, quæ potius abusus & corruptela dici debent; quibus, si forte adesse, aut allegari contingat, motu ac scientia simili, ac de predictæ Apostolicae auctoritatis Nostre plenitudine, derogamus, ac derogatum esse volumus & decernimus.

Secundo loco, & consequenter ad præmissa, adversus predictarum Legum, & Constitutionum Transgressores, omnes & singulas penas in eisdem Decretis, & Constitutionibus latas & cominatas, auctoritate quoque nostra confirmamus & innovamus; amissionis scilicet quartæ partis fructuum unius anni, ipso facto ab iis incurriendæ, qui legitimo impedimento, seu iustis & rationabilibus causis cœstantibus, & absque expressa, ut praefertur, Apostolicae Sedis licentia, sex mensibus continuo extra suam Dioecesim morando absuerint; & amissionis alterius quartæ partis

Quam olim
incertam
Pontifex re-
staurare in-
tendis.

Canonica,
& Pontificia
statuta con-
firmat, & in-
novat, con-
traris non
obstantibus.

Item penas
in contrave-
nientes latas.

fructuum, eodem modo incurrande, ubi hujusmodi absentia ad alios sex menses protrahatur; ut in prædicto Concilio Tridentino *sess. 6. cap. I.* de *Reform.* statutum fuit; incursus quoque in peccati mortalis reatum, & obligationis restituendi fructus in absentia perceptos, nulla etiam prævia declaratione, eosque erogandi in Ecclesiasticis fabricas, seu in subventionem pauperum ipsius loci, quacumque conventione, seu compositione pro hujusmodi fructibus male perceptis prohibita; ut in eodem Concilio *sess. 23. cap. I.* præscribitur. Similiter impostam per prædicto Pio IV. Prædecessore posnam amissionis facultatum testandi & disponendi, si qua transgressoribus hujusmodi competere dignocantur; nec non inhabilitatis ad majores Dignitates, & Ecclesiastis obtainendas, quam præfatus quoque Prædecessor Clemens VIII. indixit, per omnia confirmamus, & innovamus. Quibus omnibus hoc etiam superaddimus, ut iidem transgressoribus omnibus & singulis Indultis, & Privilegiis, qua forsan ipsis, tamquam Pontificio Solio Afflentibus, concessa fuerint, ipso facto privati esse censeantur: Decernentes, sub Transgressorum nomine comprehendi non solum eos, qui præter tres menses a Concilio toleratos, absque legitima causa, & expresa Romani Pontificis licentiâ, extra proprias Dioeceses commorantur; sed eos etiam, qui hujusmodi licentiam falsis simulatricis causis dolosè extorquere non dubitaverint; vel eâ semel ritè recteque obtentâ, præscriptos in eâdem limites, ac prædictum tempus prætergressi fuerint. Quod si nihilominus aliqui, non minus Canonica statuta, quam proposita hujusmodi posnas concementes, in sua contumacia obfirmati perseverare præsumperint; volumus adversus istos ad ulteriora cum effectu procedi, juxta mentem ejusdem Concilii Tridentini, quod in *citato cap. I. sess. 6.*, Romanum Pontificem pro tempore existentem hortatur, ut suæ supremæ Sedis auctoritate in hujusmodi Transgressores ad severiorem Sacrorum Canonum normam animadverterat, atque etiam Ecclesiastis ipsis de utilioribus Pastoribus provideat, sicut in Domino noverit salubriter expedire.

Congregatiōnē super
Residentia Episcoporum
ejusque leſſiones, in
ūsum reducit.

Eique depu-
tatur Promoto-
rem Fisca-
lem.

Præscribit
occasionses,
quibus adu-
nari debet.

volumus, atque statuimus, candem tunc tantum cogendam, habendamque esse, quam aut a Nobis, sive a Successoribus Nostris Romanis Pontificibus, alicuius negotiis cognitio ipsi remissa, & delegata fuerit: Aut, hujusmodi etiam remissione cessante, quoties de penitentia superioris constitutis, adversus aliquem transgressorem ipsa decernendis diligendisque deliberandum fuerit; siquidem hujusmodi pœnarum modus, prout cuiusque major, aut minor contumacia exegerit, ab eadem Congregatione statuendum erit, ut facta per ipsius Secretarium Nobis, seu Successoribus Nostris relatione, approbatâque Congregationis resolutione, ad hujusmodi pœnarum executionem cum effectu procedatur; aut denique quum aliquis Episcopus instantiam proponat abessendi a propria Dioecesi ratione aliquius munera, sive officii, cuius ea dicatur natura esse, ut Apostolicum Indultum de non residendo ad longum tempus ipsi sit concedendum; Nos etenim hujusmodi Indulta nemini unquam concedi debere decernimus, nisi prævio cauſarum examine in eadem Congregatione peragendo; Nostraque & Successorum Nostrorum scientia, & approbatione, & mediante expeditione Literarum Apostolicarum in forma Brevis; ideoque mandamus Nostro & Romani Pontificis pro tempore existentis Supplicum Libellorum Secretario, aliisque Secretariis quarumvis Congregationum, quibus ea de re preces oblatâ fuerint, ut illas in prædictam Congregationem super Residentia Episcoporum omnino remittant; similque prohibemus Nostro, & Successorum Nostrorum pro tempore Secretario Brevis, nè Literarum Apostolicarum super Indultis hujusmodi exempla Nobis, aut Successoribus Nostris signanda, ullatenus afferrat, nisi authentica documenta, tam de cauſarum examine in dicta Congregatione peracto, quam de Apostolica approbatione, & assensu consequenter emanatis, eidem fuerint exhibita.

Quarto loco statuimus, ut Folia superioris enunciata in posterum omnino conficiantur, in quibus nimirum describantur nomina Episcoporum, quibus dantur Indulta commorandi extra Dioecesim, una cum causis ab ipsis adductis arque probatis, & spatio temporis ad quod hujusmodi Indulta conceduntur; que quidem Folia a Romano Pontifice subscripta, in Tabulario prædictæ Congregationis, ut alias, asservari præcipimus: Quod tamen intelligi volumus non de iis Indultis, que per Apostolicas Literas in forma Brevis expedienda esse in paragrapto superiore descripsimus; sed de alterius generis Indultis, de quibus infra dicendum erit, quæque, post Pontificium assensum a Secretario requisitum & obtentum, expediri debebunt per Decreta a prædicto Cardinali Vicario Urbis, tamquam præfata Congregationis Præfecto, subscripta. Decet enim has quoque licentias non sine Pontificia subscriptione prodire; idque obtinebitur accende Signatura Pontificis super prædictis Folis, in quibus singularum Indulctorum tenores, & causa a Secretario descriptæ erunt; quemadmodum elapsis temporibus, atque etiam a Nobis ipsis, dum hujusmodi Secretarii munere fungemur, servatum fuisse narravimus.

Quinto loco, quoniam experiendo cognovimus, quod ad obtainenda Indulta commorandi extra Dioecesim, infra scripta plerumque cause ab Episcopio afferti solent; nimirum aut necessitas afflendi personaliter aliqui iuri, seu controversia, in qua Ecclesia, aut Cleri sui, vel etiam propria Familia res agatur, quæque in Romana Curia introducta sit, vel alia in Urbe, in qua residence majora Tribunalia, quorum ea de re judicium esse debeat; aut corporalis ægritudo,

qua

Folia, cum
expressione
Indulctorum,
qua conce-
dentur, ad
Pontificis
Signaturam
deferti man-
dat.

Singulis ab-
sentie causa
opportuna
Refcripta
comparat.

1746.

quā correptus fuerit Episcopus, dum extra Diœcēsim, Conciliaribus mensibus utens, morabatur, ita ut ad eandem Diœcēsim reverti nequeat; aut adversa valetudo in ipsa Diœcēsi contrahēta, ad quam depellendam Medici putent necessarium fore, Episcopum aërem, & solum aliquantipper mutare; aut denique malignitas aëris in Diœcēsi vigens, quam aliquibus anni mensibus devitari oporteat: Et quoniam nec illa ex præmissis causis, absque expressa Romani Pontificis approbatione, quemquam ab onere residendi eximeri potest; & nisi certis expressis circumstantiis, iisque verificatis, difficile est ad hujusmodi approbationem ritè recteque procedere; necessarium Nobis vīsum est infrascriptas Regulas statuere, quas in singulis respectiū casibus ab iis, ad quos spectat, & pro tempore spectabat, observari mandamus, atque præcipimus.

An, & quantum pertinet ad eundem Episcopo, ut a Diœcēsi absit causa Litis.

Si quis igitur in posterum licentiam petierit abessendi a Diœcēsi sibi concretā, ut judiciali controversia, qua alibi verritur, per se ipsum interitus; exprimere debet in precibus tum Locum, sive Urbem, in qua hujusmodi agitatur, tum etiam an ea pertineat ad ipsam Oratoris Ecclesiam, seu Clerum, vel potius ad ipsius Familiam. Et quidem si ad Familiam pertineat, absque eo quod Secretarius Congregationis Pontificis, aut Cardinalem Praefectum ad eam, rescribendum ab ipso erit, ut Orator ad effectum, de quo in precibus, utatur mensibus a Concilio indulitis. Quod si eis jam usus fuerit, ulterior ipsi licentia non concedetur. Si vero de ejus Ecclesiā, vel Cleri rebus agatur, exponi debebunt, tum status litis, ejusdemque gravitas, tum causa, propter quas necessaria creditur in loco judicii Oratoris præsentia; tum etiam declarandum, an mensibus Conciliaribus usus fuerit. Et quidem si nondum illis usus sit, rescribendum erit, ut eos in hujusmodi causam impendat. Si vero id amplius Episcopo integrum non sit, (qua in re nec dolus, nec fraus intercesserit), & alioquin ipsius instantia justa videatur, tantum illi temporis, & non amplius, ad commorandum extra Diœcēsim tributaur, quantum judicatum fuerit necessarium esse, ad Causa Defensores, Advocatos, & Judices de omnibus, qua ad rem pertinent, sufficenter instruendos. Si enim licentia abessendi a Diœcēsi usque ad finalē exitum causā extendi deberet, nemo non videret, quām diurna plerumque foret in hisce casibus Episcoporum absentia, & quām facile evenire posset, ut peregrine Diœceses complurium annorum spatio suorum Paſtorum præsentia carerent.

Quid ratione infirmitatis extra Diœcēsim contracta.

Qui vero licentiam abessendi petierint ratione infirmitatis extra Diœcēsim contracta dum vacatione a Concilio indulitā uterentur, affertentes ea de causa regredium ad propriam Diœcēsim sibi prohiberi; exponere debebunt contracta infirmitatis qualitatem, & super ea testimonium Medici juramento firmatum exhibere. Atque ubi petita licentia ipsi indulgetur, ea semper ad certum, ac definitum tempus concedi debet, adiectā quoque clausula si tamdiu infirmitas duraverit.

Ab iis autem, qui hujusmodi licentiam postularerint, eo quod aëris mutatione opus sibi esse dicant ad convalescendum ex morbis, quos in suis Ecclesiis residendo contraxerunt, exprimendum erit in precibus, quo morbi genere, & quām graviter laborent, ac proferendum testimonium Medici, qui jurejurando testetur, utile ac necessarium Oratori esse, ut in aliam Regionem, atque aërem per aliquod tempus se transferat. Nec illud silentio prætereundum, an scilicet Orator, antequam morbo corriperetur, trimeſtri licentia a Concilio permisā usus fuerit: Si enim id nondum fecerit, &

tempus a Concilio indultum sufficiens ipsi non reputetur, poterit eidem concedi, ut per quatuor menses, in quibus tamen Conciliares Menses comprehendantur, a Residentia absens permaneat: At si prædictos Conciliares Menses, remoto omni dolo & fraude, jam extra Diœcēsim translegerit; tantum temporis ipsi indulgetur, quantum ad confirmandam ipsius valetudinem verè necessarium esse prudenter judicabitur.

Qui tandem licentiam commorandi extra Diœcēsim postulabit propter malignitatem aëris, quem in sua Diœcēsi aliquo anni tempore insalubrem esse affirmet; is videat etiam, atque etiam quid agat: Et quidem pro veritate exponat, quibus anni mensibus perniciosus sit Regionis aëris: Item an eadem Coli tempories rotarū comprehendat Diœcēsim, ita ut nullus intra ejus tractum locus existat, in quo suspectum illud tempus absque salutis detimento transfigere valeat; postremò an Conciliaribus Mensibus usus fuerit. Etenim si nondum eos sibi sumiserit, non ægrè obtinebit Indultum abessendi per quatuor menses (quatenus periculum ab aëre tamdiu durare censatur), in quibus tamen tres illi a Concilio permisī numerandi erunt: Si autem hujusmodi Concilii indulgentia jam usus fuerit, frustra novum Indultum prædicta de causa ab Apostolica Sede postulabit; sibique imputare debet, quod quam sciret certo anni tempore in sua Diœcēsi aërem insalubrem fore, concessos vacationis Menses in tempus illud non reservaverit. In omnibus autem absentia Indultis, quæ ratione aëris insalubris in posterum concedentur, hanc clausulam adjici volumus: *Dummodo intra Diœcēsim aliquis locus non adsit, in quo aer salubris sit, & in quo Episcopus commorari possit.*

Sane prædictus Urbanus Prædecessor non prætermisit eorum Antistitum causam considerare, qui Provincialibus Conciliis, seu Congregatiōnibus, seu Assembleis generalibus, in quibus Ecclesiastici intervenire solent, personaliter intertere, sive in aliis munieribus, aut Reipublicæ officiis, qua ipsorum Episcopatibus, Ecclesiisque adjuncta sunt, ad certum tempus extra Diœcēsim occupari solent, ac debent; & his quidem in praecitata Constitutione licentiam abessendi concessit pro eo definito tempore, quo ejusmodi Concilia, Congregationes, & Assembleæ peraguntur, exercitiumque munera, seu officii publici eorum Ecclesiis adjuncti, actu duraverit; dummodo iis finitis, recto tramite ad Ecclesiā sibi commissas sese conferrent; cuius concessionis æquitatem Nos quoque agnoscentes, eandem approbamus, & confirmamus. Sed quum idem Urbanus nihil statuerit de Episcopis, qui a Residentia sua loco discedunt pro Procesuum in causis Beatificationum, aut Canonizationum compilatione, Apostolica autoritate ipsis delegata; necesse est aliquid a Nobis pro his etiam casibus opportune constitui.

Expediuntur a Congregatione Sacrorum Rituālum Literæ, quas vocant Remissoriales, & Compulsoriales, quibus committuntur, ut supradicti Procesus auctoritate Apostolica conficiantur; exæque diriguntur tribus Episcopis, aut Superioribus Prælatis, cum clausula, ut duo ad minus procedant. Cumque in hujusmodi Episcoporum numero semper includatur Ordinarius loci, in quo Procesus confringitur; fere contingit, e tribus, ad quos Literæ sunt directæ, unum dumtaxat a Residentia avocari. Ubi itaque aliquis Episcopus Titularis Ecclesia in partibus Infidelium constituta haberi possit, volumus eum in præsatis Literis pro uno ex tribus Episcopis comprehendendi. Quod si tres omnino Antistites in propriis Ecclesiis residentes ad

Quidratione aeris infalubris.

Quid pro celebrandis Conciliis, Assembleis, Diætis &c.

Quod pro contruendis Procesibus Apostolicis in Causis Canonizationum.

hujusmodi effectum delegari oporteat, statuimus atque præcipimus, ut Literæ a predicta Congregatione dirigantur Episcopis, qui viciniores sunt Diœcesi, in qua Apostolicus Processus conficiendus erit. Quoniam verò non de re agitur, quæ duabus tribus hebdomadibus perfici quæat, sed quæ plurimum sèpè mensium; aut etiam annorum operam requirit; volumus, ut Episcopi, qui ejusmodi delegationem acceptaverint, necessariam licentiam abscedendi a Diœcesi, causam absentia exprimendo, petere & impetrare non omittant, sub penitentiæ aduersus eos constitutis, qui absque causa extra Diœcesim commorantur. In hujusmodi autem licentias concedendis, statuimus, ut Conciliares Menses semper comprehendantur, & prater eos, triginta dumtaxat dies, si opus fuerit, adjiciantur; nam & ad plura peragenda quadrimestre spatum sufficiens est; & si adhuc facienda supersint, quatuor alii menses sequenti anno in idem opus insumi poterunt.

Hæc sunt, quæ salubriter in Domino statuenda judicavimus, quæque pro regulari, & norma in posterum haberi volumus, ut a Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, gravissimum, quod ipsis incumbit, Residentia officium exactè impleatur. Itaque Dilecto Filio moderno prefata Congregationis super eadem Residentia Secretario, ejusque Successoribus in perpetuum, injungimus, & in virtute sanctæ obedientiæ, sub penitentiæ contra inobedientes mandatis Apostolicis in re gravi, præcipimus, atque jubemus, ut supplices Libellos pro parte quorūcumque Antifitum sibi oblatos, in quibus ea, quæ supra adnotavimus, expressa non fuerint, quibuscumque necessaria authentica documenta, superiori pariter indicata, non sint adjuncta, nullo modo recipiant, multoque minus ad Pontificem referant: In Decretis autem, quæ post Pontificium assensum ab ipsis Secretariis in confusa audience reportatum, a Cardinali ejusdem Congregationis Praefecto subscribenda erunt, suprascriptas clausulas respectivè apponere non prætermittant; illud etiam expresse cavendo, ut quæ concedentur Indulta, a die Data ipsorum Decretorum decurrere intelligentur.

Denique Venerabiles Fratres Patriarchas, Primate, Metropolitanos, & Episcopos omnes monemus, ut non solum ipsi statutas de Residentia leges adamassim observent, sed etiam memores sint Decreti a Sacra Tridentina Synodo editi *seff. 6. cap. 1. de Reformatione*, quo jubentur singuli pro virili parte in aliorum agendi rationem respectivè vigilare, & non residentes Romano Pontifici infra certum tempus denunciare. Nostris quoque, & Apostolicæ Sedis Nuntiis hoc idem demandamus, & injungimus; ubi intra ipsorum Nuntiature Distinctum aliquis Episcopus, seu Superior Prælatus existat, qui Canonicas Leges hac in parte violare dignoscatur.

Et quia Nobis relatum est, nulli frequentius prædictas Leges ab Episcopis violari, quam in proximo Neapolitano Regno, (neque verò mirum in tanto eorumdem numero), volumus, atque statuimus, ut in Indultis absentia, quæ pro Episcopis prædicti Regni in posterum expediri contingat, ad cæteras clausulas superioriæ prescriptas, hac etiam addatur, ut obtenta licentia exhiberi debeat Apostolicu Nuntio Neapoli commoranti, alioquin nullius roboris, & momenti habeatur. Nos siquidem prædicto Nuntio earundem præsentium tenore committimus, ut hujusmodi Licentias in acta sui Tribunalis referri faciat, itemque de causis, propter quas concessæ fuerint, inquirat, ac tempus in iis præfinitum observet, ad hoc scilicet, ut & per eum resciri possit, si quid obreptum,

aut subreptum fuerit in precibus; & ipsum latere nequeat, si quis præscriptos sibi limites transgrediat, sive absque necessario Apostolica Sedis Indulto, extra tempora a Concilio permisæ, longè ab Ecclesia, & Diœcesi sua comoretur. Pro iis autem, qui, ut Nobis pariter relatum fuit, Diœceses suas deserunt, & non quidem in Urbem Regni principem, ubi Apostolicus Nuntius moram trahit, sed in alias se conferunt ejusdem Regni Civitates, quin ipse Nuntius quidquam de ipsis audiat; injungimus eidem Nuntio, ut per Officiales suos, atque Ministros, quos in omnibus Diœcesibus retinet, curet se certiore fieri de Episcopis, qui cumque a propriis Diœcesibus recedunt: Ut & ii, qui obtentis licentias abutuntur, & multo magis ii, qui proprio marte se gerere præsumunt, (dum vel absque prævia licentia, præter tempus a Concilio indultum a suis Diœcesibus absunt, vel si ob aliquem inopinatum eventum ab ipsis discedere compulsi fuerint, hujusmodi licentiam, statim ac ad destinatum locum pervenerint, petere & impetrare non curant;) severiori sacrorum Canonum, & Apostolicarum sanctionum censura subjiciantur.

Ceterum intendimus sub præsentium Literarum Nostrarum ordinatione, & dispositione etiam ipsis Venerabiles Fratres Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, qui Patriarchalibus, Primatialibus, Archiepiscopalibus, & Episcopalibus Ecclesiis prædictis ex concessione, & dispensatione Apostolica nunc præsumunt, & in futurum præterunt, comprehendendi, ac comprehensos esse, & fore.

Præsentes quoque Literas, omniaque & singula in eis contenta de subreptionis, obreptionis, aut cuiuscumque nullitatis, vel invaliditatis vicio, intentionisque Nostræ, ac quocumque alio defœtu, etiam ex eo, quod in præmissis quomodolibet interesset habentes, seu habere prætententes, & præsertim ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, præmissis non consenserint, nec ad ea vocati, & audit, solemnitatesque, & alia servanda, & adimplenda nullatenus servata, & adimpleta fuerint, ac quocumque alio colore, prætextu, occasione, & causa, etiam necessario exprimenda, a quocumque notari, impugnari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, vel aduersus illa aperitionis oris, restitutio in integrum, vel aliud quodvis juris, facti, vel gratia remedium impetrari nullo unquam tempore posse; sed semper perpetuoque valida, firma, & efficacia esse & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere, ac per omnes, & singulos, ad quos spectat, & quomodolibet spectabit in futurum inviolabilitatem observari, perinde, ac si in Consistorio Nostro secreto, & de eorundem Fratrum Nostrarum consilio, & unanimi consensu emanasset: Sicutque & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoquacumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, etiam Casuarum Palatii Apostolici Auditores, nec non prædictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de Latero Legatos, Vice-Legatos, & Apostolicæ Sedis Nuntios, prædictamque Congregationem super Residentia deputatam, & quoquacumque alios quavis auctoritate, & potestate fungentes nunc, & pro tempore existentes, sublata eis, & eorum cuiilibet quavis alteri judicandi, declarandi, interpretandi, & definiendi facultate, judicari & definiri debere, & quidquid secus super his a quoquacum quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, etiam in Universalibus, Generalibus, Provincialibus, & Synodalibus

De premiis
forum obser-
vantia præ-
cepit.

De onere
denunciandi
non residen-
tes.

Specialis
commisso
Nuntio Apo-
stolico Nea-
poli commo-
ranti injun-
cta.

S. R. E. Ca-
dinales præ-
missis legibus
expresse
comprehen-
duntur.

Literarum
firmati
consuluntur.

Sublato &c.
irritum &c.

Deroga-
tiones.

Concilii editis, vel edendis, nec non, quantum opus sit, de non tollendo jure quæsto, alisque Cancellaria Apostolica Regulis, Statutis quoque, etiam juratis confuetudinibus, etiam diuturnis, & immemorabilibus, dictarum respectivæ Ecclesiarum, nec non licentiis, privilegiis, & indulxit etiam Apostolicis, eisdem Ecclesiis, carumque Præsulibus quomodolibet hactenùs concessis, omnibusque & singulis aliis, quæ prædictus Urbanus suarum Literarum firmatæ, & executioni voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Publicationis vis, & exemplorum auctoritatis.

Ut autem eadem præsentes, & in eis contenta quacumque, ad omnium notitiam deducantur, & ne aliquis illorum ignorantiam prætendere possit; volumus, quod eadem præsentes per aliquem, seu aliquos ex Cursoribus nostris ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellaria Apostolica, & in Aie Campi Floræ de Urbe publicentur, & earum copiae ibidem affigantur, & affixa reliquantur, quæ sic publicatae, & affixa omnes & singulos, quos concernunt, arcent & affiant, non fecus ac si eorum unicus personaliter intimatae, & notificatae fuissent; quodque earundem presentium Translumptris, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & Sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus Fides adhibetur in Judicio, & extra illud ubique locorum, quæ adhiceretur ipsis præsentibus, si forent exhibita, vel ostenta.

Sanctio.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum Ordinationum, Constitutionum, Derogationum, Præceptorum, Statutorum, & Decretorum infringere, seu eidem ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotens Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Pontificatus Anno
7. die 3. Septembris
1746.

D. Card. Passioneus,

J. Datarius.

VISA DE CURIA

I. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicat. die 20. Septembris 1746.

XIX.

Firmanæ Congregationi, quoad Gubernium tam Politicum, quam Oeconomicum Civitatis & Comitatus Firmi primativa jurisdictio tribuitur.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Congregatio Firmanæ in
Pontifice in-
stauratur.

PATERNI prorsus studii, quo Civitatem nostram Firmum, ejusque Comitatum, & Incolas universos, pro imposto Nobis deluper Supremi Principis officio prosequimur, haud leve argumentum edidimus sub ipsum Pontificatus nostri initium; quum per Nostras in forma Brevis Literas datas die xx, Septembris Anni MDCCXL, Congregationis Firmanæ nuncupatae, quæ ad illius Civitatis & Comitatus negotia in Romana Curia & Urbe cognoscenda a dirigenza, a Prædecessoribus Nostris Romanis Pontificibus ercta fuerat, novam utilioreisque formam constitutimus, immutato veteri ipsius statu,

quo permanente, nec satis promptam fore, nec adeo proficuum, ut par erat, hujusmodi negotiorum & Castrorum tractationem expeditionemque judicavimus. Ex qua sane providentia Nostra dispositione quam uberiora in dies emolumenta ad optimum ipsius Civitatis & Comitatus regimen provenire dignoscantur, non illud tamen sequutum est, ut omnino sublata fuerit vetus quædam controversia, quæ dudum vigebat inter eandem Civitatem Firmanam ex una, & nonnullas Communitates Castrorum & Locorum ipsius Comitatus ex altera parte, super eo, an cognitione negotiorum Oeconomicorum tum ipsius Civitatis, tum Communitatum hujusmodi, ad præfata Congregationem Firmanam privativè spectaret, vigore facultatum a san. mem. Prædecessore Nostro Innocentio Papa XII., in Literis super ipsum erectione die tertia Januarii Anni MDCCXII. emanatis, ipsi conceffarum; seu vigore subrogationis hujusmodi Congregationis in locum Cardinalium Nepotum, five aliorum Consanguineorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum, quibus ejusdem Civitatis & Comitatus Gubernium, & omnimoda in eam, eumque jurisdictione per duo ferme secula demandari, ac respectivæ ab iisdem plenissime exerceri consueverat; an vero ad aliam Congregationem Veterarium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium super Bono Regimine Communitatum Status Nostræ universi deputata, privative potius pertineret, vigore amplissimarum facultatum, quæ tam a felic. recordat. Clemente Papa VIII. Prædecessore pariter Nostro in Bulla erectionis ejusdem Congregationis, quam a simil. mem. Paulo Papa V., & Clemente Papa XI. eidem Congregatione tributa fuerunt, dum per suas respectivæ Literas illius jurisdictionem quoad Communitates ejusdem Status Ecclesiastici in genere assurerunt, seu declararunt, aut ampliarunt.

Quamvis enim in prædicta Civitate Firmanæ certus quidam Officialis existeret, Commisarius Tabellista nuncupatus, a Romano Pontifice, seu pro rerum circumstantiis, & pro collationis modo, ab ipso Firmanæ Congregationis Praefecto ad hoc deputatus, ut revisis & examinatis, sub directione Gubernatoris pro tempore existentis, tam ipsius Civitatis, quam aliarum Communitatum de prædicto Comitatu, redditum & expensarum Tabellis, eas in Urbe transmitteret ad prædictam Congregationem Firmanam; cuius esset opportuna Decreta & Mandata super earum Communitatum Oeconomico regime condere & expedire; Nihilominus præfata Communitates Locorum & Castrorum de Comitatu, five ex prætensis gravaminibus in hujusmodi Tabellarum examine sibi aliquando irrogatis, five ex peculiaribus quibusdam exemplis, quibus constabat prædictam Congregationem Boni Regiminis, pro extraordinariorū quorundam onerum repartitione & exactione, aliquos jurisdictioñis actus exeruisse, variaque Decreta edidisse, ad Oeconomicum ipsius Firmanæ Civitatis, & Castrorum statum aliquo modo pertinentia; saepe deretarunt rerum suarum status atque Tabellas prædicti Commisarii, atque etiam Gubernatoris, ipsiusque Congregationis Firmanæ judicio & examini subjecere, eorumque mandatis obtemperare; contendentes, ad solam Congregationem Boni Regiminis hujusmodi Oeconomicorum negotiorum cognitionem spectare: Quæ controversia plures agitata, non sine Partium dispendio, & negotiorum confusione ac detrimento, nunquam tamen omnino direpta, aut definita fuerat.

Cumque eadem quæsto nuper, occasione peculiari cuiusdam casus, iterum exorta, atque

Status con-
troversæ.

Q[uæ] avoca-
tur ad San-
ctissimum, &